

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

תל אביב, 16 בספטמבר, 2024

לשכת יו"ר הסתדרות עובדי המדינה

לכבוד

עו"ד שי אהרונוביץ

מנהל רשות המיסים

שלום רב,

הנדון: התרעה דחופה על חשש לפגיעה בחיי עובדי אגף המכס -
כרוניקה של הסלמה וטרור במעברי הגבול

1. תפקיד אגף המכס במעברי הגבול הוא משמעותי ביותר ומטיל אחריות ביטחונית על תחומים רבים במקומות רגישים ומורכבים ביטחונית. בשנים האחרונות, הסתדרות עובדי המדינה ונציגות העובדים, מתריעות חדשות לבקרים על עלייה משמעותית באירועי האלימות וההברחות מצד העוברים והשבים במעברי הגבול בשילוב סיכון חיים ממשי של העובדים, אשר עושים לילות כימים במלחמה מול הברחות של ארגוני הטרור והפשעה כמעט בכל מעבר בו הם מוצבים.
2. לאורך השנים, אי הצבת שיטור בחלק מהמעברים באופן קבוע והעמדת האמצעים הנדרשים לצורך ביצוע עבודת עובדי המכס, עודדו לגיטימציה לפעילות עבריינית, איומים והעלבת עובדי ציבור כמעט מדי יום. העבריינים הרשו לעצמם לפעול כראות עיניהם, וגם במקרה בו התבצעה תפיסה או פעילות עבריינית, העבריינים הסלימו את התנהגותם כנגד עובדי המדינה מתוך הבנה שאין שום יכולת אפקטיבית לפעול כנגדם ואמצעי ההתראה והענישה מזעריים. דוגמא בולטת לכך ניתן לראות בבירור בפנייתם של עובדי מעבר גשר אלנבי לסידורי אבטחה נאותים עקב איומים מפורשים על חייהם, כאשר רק מסי ימים לאחר מכן אירע הפיגוע הנוראי שבוצע במעבר סמוך למקום עבודתם של עובדי המכס בו נהרגו שלושה אזרחים ישראלים.
3. דוח מבקר המדינה (דוח ביקורת שנתי 70ג) בנושא "פיקוח אגף המכס על המעברים היבשתיים" על המלצותיו, הקפיד לתאר את הליקויים והכשלים השונים שהסבו נזק כלכלי כבד למדינת ישראל, העדר הרתעה וכן העבירות על החוק כמו גם האלימות כלפי עובדי המכס במעברי הגבול. עד כה, לא ננקטו כל הפעולות הדרושות בנוגע להמלצות המבקר שהצביעו על ליקויים משמעותיים העלולים לסכן את חיי העובדים.
4. אלא מאי, למרות הליקויים השונים והקשיים בביצוע עבודתם כאמור של עובדי המכס לאורך השנים מכל הסיבות שנמנו לעיל, שגרת חייהם של עובדי המכס במעברי הגבול השתנתה מקצה לקצה החל מיום 7.10.23 ואילך. עובדי המכס נרתמו כבר בתחילת המלחמה למאמץ הלאומי וזאת ללא תנאי או דיחוי ואף לא קיבלו את התגמול המגיע להם, אך המשיכו ללא לאות ובבחינת "נעשה ונשמע" ועל כך הם ראויים לכל הערכה אפשרית.

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

לשכת יו"ר הסתדרות עובדי המדינה

5. עובדי המכס עשו כל שלא ידם לסייע למדינת ישראל בהגשמת היעדים הביטחוניים השונים, כמו למשל הטסת עובדים לבדיקות סחורות הומניטריות בחו"ל כחלק מהיוזמה הקפריסאית, הכל תוך זמן קצר ביותר וללא התראה מוקדמת. עובדי המכס פעלו לאיוש מאסיבי של מעברי גבול, המעברים הפנימיים וגזרות נוספות ומורכבות באיו"ש בשעות לא שגרתיות 24/7 תוך התמודדות יום יומית עם עלייה משמעותית באירועי הטרור בגזרות השונות וניסיונות הברחות של סמים ואמל"ח דרך מעברי הגבול. כל זאת בנוסף למשימות השגרתיות של עובדי האגף לצד המאמץ הביטחוני הגובר.
6. בשל המצב הבטחוני השורר במדינת ישראל מחודש אוקטובר השחור, האלימות וההברחות מצד ארגוני הטרור הסלימו עד כדי יצירת משולש טרור – כסף, סמים ואמצעי לחימה. מערכת משומנת ומתפקדת היטב אשר מנסה להערים מדי יום על עובדי המכס המסורים. מדי יום מתבצעות תפיסות של כסף, סמים ואמצעי לחימה מצד גורמים עוינים למדינת ישראל במטרה להעבירם לארגוני הטרור, בין היתר, ביהודה ושומרון. דוגמא בולטת להגברת המאמץ של גורמים עוינים להבריא אמל"ח למדינת ישראל באה לידי ביטוי במעבר גבול רבין אשר עובדי המכס המוצבים שם תפסו ברכבים שנבדקו רק במהלך החודשים האחרונים מאות נשקים וחלקי אמל"ח וכן מאות ק"ג של סמים וכסף מזומן, כל זאת רק במעבר אחד מיני רבים.
7. הטרור לא פוסח על אף אחד מהמעברים, והניסיון להחדיר לשטחי מדינת ישראל כסף, סמים ואמצעי לחימה, נעשה דרך הים, האוויר והיבשה.
8. לצד כל אלה, ועם ביצוע תפיסות הטרור כאמור, נשקפת סכנה ממשית לעובדי המכס אשר ביחס לחלק מהעובדים מועברים איומים והודעות מצד שירות הבטחון הכללי בחשש ממשי לפגיעה בחייהם כפי שציינתי בהקשר למסוף אלנבי כדוגמא אחת מיני רבות לסכנה האורבת לעובדים במספר רב של זירות וכן אי יכולת בסיסית להגנה עצמית, כמו למשל חוסר היענות תמוה לחמש את יחידת הכלבנים בנשקים אישיים למרות הפעילות אותה הם מבצעים באזורים המאוכלסים באוכלוסיות עוינות ומסכנות חיים.
9. עובדי המכס מוצאים עצמם, בלית ברירה, עומדים בחזית המאבק כנגד ארגוני הפשיעה ואיובי מדינת ישראל במטרה לשמור על שלום וביטחונם של אזרחי מדינת ישראל. הלכה למעשה, האחריות הביטחונית לשלומם של אזרחי מדינת ישראל, הופכת להיות מוטלת גם על כתפיהם של עובדי המכס ואילו מי דואג לשמור על ביטחונם וחייהם של עובדים אלה? לא ניתן להפקיר את חייהם של השומרים בגופם על ביטחון המדינה.

10. לדוגמה: בשנה האחרונה, עובדי המכס סיכלו למעלה מאלף הברחות של אמצעי לחימה שעל פי ההערכות מקורם באירן אשר מנסה בכל דרך להחדיר אמצעי לחימה לארגוני הטרור, דבר המעלה משמעותית את הסיכון הממשי למלכוד רכבים/סחורות העלולים לעלות בחיי עובדי המכס. בנוסף מתמודדים העובדים עם ארגוני פשיעה בן לאומיים וסיכלו רק בשנה האחרונה הברחות של מאות ק"ג סמים דרך מעברי הגבול. רחבות סחורות אשר אינן מאובטחות בצורה מספקת; מעברי גבול אשר אין ברשותם אמצעים לשיקוף סחורות / מעברים בהם עובדים נדרשים לבדוק רכבים וסחורות בצורה עצמאית וללא משקף! רק בחודש האחרון נתפסו אלפי אמצעי לחימה בבדיקות ידניות, כאשר עובדי המכס שמים עצמם בחזית ונתונים לאיומי טרור ואף לרכבים ממולכדים; האם העובדים צריכים לעמוד בסיכון חיי אדם בבדיקת רכבים ממולכדים בהעדר משקף? **הטרור כאן והוא פוקד את מעברי הגבול בשיא עוצמתו!**

11. נראה כי רשות המיסים אינה מקצה את המשאבים הדרושים לצורך התמודדות עובדי המכס עם הסיכון הבטחוני ושינוי שגרת העבודה הנדרשת מהעובדים. כפי שציינתי, רק לפני ימים בודדים, שלושה אזרחים ישראלים נרצחו בפיגוע ירי במעבר אלנבי – בעוד לפני כשבועיים התריע יו"ר הוועד הארצי ויו"ר הוועד במעבר אלנבי על הסיכון הבטחוני בו מצויים העובדים והתראות מצד גורמים עבריינים שהועברו על ידי שירות הבטחון הכללי ישירות לעובדים ולגורמי הבטחון באגף המכס. לפני כשבוע וחצי, פיגוע ירי נוסף במחסום תרקומיא שבו נהרגו שלושה שוטרים.

12. כל אלה ועוד, אלה המקצת הידועים לך היטב ואשר ניתן לעלותם על הכתב. לצערי, שגרת חייהם של עובדי המכס השתנתה מקצה אל קצה, והעובדים מוצאים עצמם אחראים ביטחונית על שלומם אזרחי מדינת ישראל – ולצד זאת בפעילות מבצעית יומיומית הכרוכה בחסימת הכניסה של אמצעי טרור לשטח מדינת ישראל לצד סיכון בטחוני ממששי!!!

13. המציאות שנכפתה על מדינת ישראל ואזרחיה, מצריכה חשיבה על פתרון יצירתי אשר יגדיר מחדש את תפקידם של עובדי אגף המכס כגוף מקצועי ועצמאי העוסק במשימותיו הביטחוניות ומצויד לשם כך באמצעים ותקציבים המותאמים לאתגרים והאיומים העומדים בפניו.

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

לשכת יו"ר ההסתדרות עובדי המדינה

14. מכתבי זה, בא להתריע על פוטנציאל פגיעה ממשי בחיי עובדי אגף המכס המוצבים במעברי הגבול. יש להכיר בעובדי המכס כעובדים ביטחוניים בדומה לכוחות הביטחון השונים (כגון רשות להגנת עדים, כבאות והצלה, משטרה) אשר מסכנים את חייהם במהלך עבודתם. יש לשנות את הקונספציה הרואה בעובדים אלה עובדי מדינה אשר עוסקים בעבודות משרדיות בלבד, ללא סיכונים ביטחוניים, וזאת בשים לב למציאות הנוכחית המאתגרת והפיכתם לחסם משמעותי במניעת החדרת אמצעי טרור ולחימה בארגוני הפשיעה ואויבי מדינת ישראל.

15. אבהיר שוב, התרעות אלה באו להציב בפני המדינה תמרור אזהרה משמעותי ולפיו חיי עובדי המכס נמצאים בסכנת חיים ממשית – והאחריות חלילה בקרות אירוע בטחוני שבו תהיה פגיעה בחיי אדם תהא על המדינה.

16. אנו דורשים, כי יינקטו פעולות אקטיביות להקצאת כל המשאבים הדרושים לצורך ביצוע עבודתם של עובדי המכס תוך שמירה על ביטחונם וחייהם! **האחריות הישירה והחובה לכך מוטלת על המדינה!**

בכבוד רב ובברכה,

אופיר אלקלעי, עו"ד

יו"ר ההסתדרות עובדי המדינה

העתקים:

מר ארנון בר דוד, יו"ר ההסתדרות
חה"כ בצלאל סמוטריץ', שר האוצר
מר מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה
עו"ד שלומי הייזר, מנכ"ל משרד האוצר
מר אפי מלכין, הממונה על השכר והסכמי עבודה, משרד האוצר
מר כפיר חן, מנהל המכס, רשות המיסים
גב' אתי גבאי מורלי, סמנכ"לית למנהל והון אנושי, רשות המיסים
עו"ד ארז אופינקרו, מנהל חטיבה ארצי ויו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות עובדי המדינה
מר דורון שזו, יו"ר הוועד הארצי של עובדי אגף המכס, רשות המיסים
יו"ר ועדים במעברי הגבול במכס, רשות המיסים